

Fiskeri- og kystdepartementet

Tidl. ref.
2011/005101-003

Vår ref.
2011/00199-4/FD II 5/SVL

Dato

HØYRING - FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM LOVBROTSGEBYR OG TVANGSMULKT I MEDHALD AV HAVRESSURSLOVA

Det vises til Fiskeri- og kystdepartementets skriv av 2. februar vedrørende ovennevnte.

Forsvarsdepartementet er positiv til forslaget om å innføre lovbruddsgebyr og tvangsmulkt. Å gi administrative sanksjoner for de mindre alvorlige lovbruddene vil kunne føre til en mer effektiv håndhevelse av fiskerilovgivningen. Dersom dette fører til hyppigere reaksjoner ved lovbrudd vil det også kunne gi økt preventiv virkning i næringen. Fra forsvarrets side vil det i all hovedsak være kystvakten som blir berørt av den nye forskriften.

Det fremgår i høringsbrevet at for å få til en praktisk håndterbar innføring av lovbruddsgebyr vil det være mest aktuelt å benytte seg av dette for lovbrudd som blir oppdaget ved landing av fangst. Samtidig viser opplistingen av lovbrudd som kan være aktuelle for lovbruddsgebyr (høringsbrevets pkt. 7) forhold som ofte avdekkes av kystvakten til sjøs. Det tas derfor utgangspunkt i at forskriften vil innebære endringer i kystvaktens håndhevelse av en del type lovbrudd. Det antas videre at kystvaktens rolle og oppgaver vil måtte omhandles i retningslinjene som skal utarbeides av Fiskeridirektoratet. Forsvarsdepartementet vil i det følgende påpeke et par problemstillinger som må hensyntas i det videre arbeidet.

Vurderingen av hvilke lovbrudd som skal medføre administrativ sanksjon eller straff vil måtte avgjøres på grunnlag av skjønn basert på retningslinjer og etter hvert praksis. Det fremgår av høringsbrevet at kystvakten skal ha myndighet til å vurdere hvilke saker som bør gi administrativ sanksjon og hvilke som bør gi straff. Dokumentasjon på det

førstnevnte skal sendes regionskontoret. Med hensyn til ensartet praksis og likebehandling skal Fiskeridirektoratet ikke være bundet av kystvaktens vurdering av hvilken type reaksjon en sak skal få, og står fritt til for eksempel å bestemme at en sak som kystvakten har sendt inn for gebyr er så alvorlig at den bør anmeldes.

Det er imidlertid noe uklart hvordan saksgangen skal være dersom kystvakten vurderer at et lovbrudd skal anmeldes. Skal dagens praksis, der kystvakten fremsender anmeldelser direkte til politiet, fremdeles være gjeldende? Vil det i så tilfellet være slik at politiet, dersom de er uenige med kystvaktens vurdering, kan sende saken til Fiskeridirektoratet med anmodning om administrativ sanksjon? For å fremme lik praksis er det i begge tilfellene viktig at kystvakten blir orientert om at saken har fått en annen reaksjonsform samt årsaken til dette.

Kystvakten har med hjemmel i kystvaktloven både forvaltningsmessig kontrollmyndighet og politimyndighet. Politimyndigheten innebærer at kystvakten ved mistanke om straffbart forhold går over til etterforskning og må forholde seg til straffeprosessuelle regler i den videre behandling av saken. Siden kontrollmyndighet og politimyndighet innebærer to forskjellige regelsett er det viktig at kystvakten hele tiden er bevisst på hvilken myndighet den utøver.

Dersom Fiskeridirektoratet vurderer en sak som er innsendt av kystvakten som så alvorlig at den bør anmeldes kan det være fare for at saken inneholder saksbehandlingsfeil ved at kystvakten ikke har behandlet forholdet som en straffesak. Dette kan for eksempel være at reglene for avhør av kaptein ikke er fulgt. Slike forhold kan svekke saken i den videre straffeforfølgningen.

For å unngå saksbehandlingsfeil vil det derfor være viktig for kystvakten å ha gode retningslinjer i forhold til hva som skal medføre administrativ sanksjon og straff. For at ordningen og samarbeidet skal fungere best mulig kan det være hensiktsmessig at de involverte etater er involvert i utarbeidelsen av retningslinjene.

Med hilsen

Svein Efstad (e.f.)
ekspedisjonssjef

Jarl Eirik Hemmer
spesialrådgiver